

โครงการฝึกอบรมพยาบาลช่วยส่งกล้องระบบทางเดินอาหาร

1. โครงการฝึกอบรมพยาบาลช่วยส่งกล้องระบบทางเดินอาหาร

2. คณะกรรมการหลักสูตร

1. คุณศิริพร	รัตนเลิศ	ประธานหลักสูตร
2. คุณโสภา	บุญวิริยะ	กรรมการ
3. คุณวราภรณ์	เสนาพิทักษ์กุล	กรรมการ
4. คุณภาวิณี	เชาวน์เสฏฐกุล	กรรมการ (สังกัดฝ่ายบริการพยาบาล)
5. คุณวิยะดา	ยางทอง	กรรมการ (สังกัดฝ่ายบริการพยาบาล)
6. คุณสุนันต์	อนันตพงศ์	กรรมการ (สังกัดฝ่ายบริการพยาบาล)
7. คุณเรือนขวัญ	พงษ์ประยูร	กรรมการ
8. คุณสุพิศ	หนูฤทธิ์	กรรมการ
9. คุณจรรวรณ์	จันทร์มิต	กรรมการ
10. คุณทัศนีย์	ตันธนา	กรรมการ
11. คุณฐิติพร	ศิริพันธุ์	กรรมการ
12. คุณณัฐตินา	วิชัยดิษฐ์	กรรมการ

ที่ปรึกษาหลักสูตร

1. รองศาสตราจารย์นายแพทย์บัญชา	โอวาทหารพร
2. รองศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ	พิรัชวิสุทธิ
3. นายแพทย์จักรสิน	โสทธิสุพร
4. แพทย์หญิงนิศา	เนตินาถสุนทร

3. หลักการและเหตุผล

โรกระบบทางเดินอาหารมีความสำคัญและพบบ่อยในเวชปฏิบัติ หัตถการการส่องกล้องระบบทางเดินอาหารเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญในการวินิจฉัยโรค และรักษาโรคจำนวนมากในระบบทางเดินอาหาร ในปัจจุบันมีแพทย์เฉพาะทางโรกระบบทางเดินอาหารเพิ่มขึ้นมากทั่วภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งมีการขยายในการเปิดให้บริการส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหารในโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งในระบบตติยภูมิและทุติยภูมิ การตรวจรักษาโรคทางเดินอาหารด้วยการส่องกล้องให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีทีมงานที่มีความชำนาญโดยเฉพาะอย่างยิ่งทีมงานพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องส่องกล้องฯ ถือเป็นผู้ช่วยที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้ความช่วยเหลือให้การส่องกล้องดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในปัจจุบันพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยส่องกล้องที่มีในประเทศไทยมักจะได้รับ การฝึกอบรมกันเองในระหว่างการปฏิบัติงานจริง สำหรับการฝึกอบรมพยาบาลในการช่วยส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหารมีเพียงสถาบันเดียวใน กรุงเทพมหานครที่ให้การฝึกอบรมอยู่

สถาบันโรกระบบทางเดินอาหารและตับ นันทนา-เกรียงไกร โชติวัฒนพะพันธุ์ (NKC) เป็นสถาบันที่ให้บริการ การตรวจรักษา ฝึกอบรมและ วิจัยโรกระบบทางเดินอาหารทั้งยังเป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางโรกระบบทางเดิน อาหาร และเป็นสถาบันที่รับส่งต่อผู้ป่วยจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยมีผู้ป่วยจำนวนมากมารับบริการ ในแต่ละปี การจัดหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลช่วยการส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหารทั้งภาคทฤษฎีแลภาคปฏิบัติโดยทีม แพทย์และพยาบาลประจำสถาบันจะเป็นประโยชน์สำหรับพยาบาลที่เข้ารับการฝึกอบรมก่อนที่ไปปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับการ ส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหารในสถาบันต้นสังกัด เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

4. วัตถุประสงค์

1. สอนและฝึกอบรมในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะความชำนาญในการช่วยส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหาร
2. สามารถประเมินและให้การดูแลผู้ป่วยทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทำหัตถการ
3. เป็นการกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์

5. กลุ่มเป้าหมาย

- 1) บุคลากรภายนอกพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยส่องกล้องโรกระบบทางเดินอาหาร ทั้งภาครัฐ และ เอกชน
- 2) บุคลากรภายใน (ฝ่ายบริการพยาบาล) 2 คน/รุ่น

6. ระยะเวลาหลักสูตร

4 เดือนต่อการฝึกอบรม 1 รุ่น

โดยแบ่งออกเป็น 3 รุ่น รุ่นละ 4 เดือน ดังนี้

รุ่นที่ 1 ระหว่างเดือน มกราคม – เมษายน 2562 (เริ่มเรียนวันที่ 2 มกราคม – 30 เมษายน 2562)

รุ่นที่ 2 ระหว่างเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2562 (เริ่มเรียนวันที่ 1 พฤษภาคม – 30 สิงหาคม 2562)

รุ่นที่ 3 ระหว่างเดือน กันยายน – ธันวาคม 2562 (เริ่มเรียนวันที่ 2 กันยายน – 30 ธันวาคม 2562)

7. สถานที่

: สถาบันโรกระบบทางเดินอาหารและตับ นันทนา-เกรียงไกร โชติวัฒนพะพันธุ์
อาคารเฉลิมพระบารมี ชั้น 8 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

8. ค่าลงทะเบียน

- 25,000 บาท/คน

9. การประเมินผล

- 1) สอบทฤษฎี
- 2) ประเมินการปฏิบัติงานในระหว่างการฝึกอบรม และสอบปฏิบัติ
- 3) ผู้ฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมจะได้ใบประกาศนียบัตรจากทางสถาบันฯ

10. เนื้อหาของหลักสูตร

แบ่งเป็น 2 ส่วนหลักคือภาคบรรยายและภาคปฏิบัติ

10.1 ภาคบรรยาย

เป็นการสอนบรรยายเกี่ยวกับหลักการ เทคนิควิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ โดยทีมพยาบาล, แพทย์สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

วัน / เดือน / ปี	เวลา	เนื้อหา	ผู้บรรยาย
วันที่ 7/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 1/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 2/9/62 (รุ่นที่ 3)	08.30 – 09.30	ประวัติความเป็นมาของ Scope และ Endoscopy nurse	คุณศิริพร รัตนเลิศ (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 9/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 6/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 4/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	Endoscopic Description	รศ.นพ.ปัญญา โอวาทหารพร (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 14/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 8/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 9/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับตัวกล้อง ตัวประมวลผล และแหล่งกำเนิดแสงของกล้อง ชนิดต่าง ๆ	รศ.นพ.ปัญญา โอวาทหารพร (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 16/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 13/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 11/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	หัตถการต่างๆ ที่ใช้กล้องส่องตรวจทางเดินอาหาร	คุณจาวรรรณ จันทร์มิต (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 21/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 15/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 16/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	การเตรียมผู้ป่วยและญาติในการส่องกล้อง EGD, Colonoscopy, ERCP , EUS	คุณทัศนีย์ ตันธนา (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 23/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 20/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 18/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	Sedation in Endoscopy Unit	อ.นพ.ปณณวิชญ์ เบญจวิสัยมาศ (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 28/1/62 (รุ่นที่1) วันที่ 22/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 23/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ข้อบ่งชี้ในการทำหัตถการ EGD, Colonoscopy	นพ.จักรสิน โสติสุพร (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)
วันที่ 4/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 29/5/62 (รุ่นที่2) วันที่ 30/9/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลในหัตถการส่องกล้อง -GI Bleeding -การใช้เครื่องจี้ตัด (ERBE)	คุณสุพิศ หนูฤทธิ์ (โรงพยาบาลสงขลานครินทร์)

วัน / เดือน / ปี	เวลา	เนื้อหา	ผู้บรรยาย
วันที่ 6/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 3/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 2/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ข้อบ่งชี้ในการขยายทางเดินอาหารและใส่สายให้อาหารทางหน้าท้อง	นพ.ทีปวิทย์ วิถีรุ่งโรจน์ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 11/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 5/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 7/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ข้อบ่งชี้ในการทำ ERCP	ผศ.นพ.ศิริบูรณ์ อัครรัมย์ (โรงพยาบาลกรุงเทพทศใหญ่)
วันที่ 13/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 10/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 9/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำ ERCP และอุปกรณ์	รศ.นพ.บัญชา โอวาทสารพร (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 18/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 12/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 16/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลในหัตถการส่องกล้อง ERCP -การ Canulation ของท่อน้ำดี และท่อตับอ่อน -การทำ Endoscopic Sphincterotomy	คุณเรือนขวัญ พงษ์ประยูร (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 20/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 17/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 21/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลการคล้องนิ่วในท่อน้ำดี โดยใช้ Balloon/Basket/Laser	คุณเรือนขวัญ พงษ์ประยูร (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 25/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 19/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 28/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ข้อบ่งชี้ในการทำหัตถการ EUS ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกล้อง EUS ทั้งชนิด Radial และ Linear	พญ.นิศา เนตินาสุนทร (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 27/2/62 (รุ่นที่1) วันที่ 24/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 30/10/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลในหัตถการส่องกล้อง Interventional EUS • FNA • Celiac Plexus Blockage และ Neurolysis	คุณสุพิศ หนูฤทธิ์ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 4/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 26/6/62 (รุ่นที่2) วันที่ 4/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลในหัตถการ Interventional EUS • Pseudocyst Drainage • Biliary Drainage	คุณโสภา บุญวิริยะ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 6/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 1/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 13/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาทพยาบาลในหัตถการ -ขยายทางเดินอาหาร Savary Dilatation, Achalasia dilatation, Balloon Dilatation -การขยายหลอดท่อน้ำดีรอยตีบในท่อน้ำดี และท่อตับอ่อน และใส่ท่อระบายน้ำดี	คุณวรารณณ์ เสนาพิทักษ์กุล (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 11/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 3/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 18/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	ข้อบ่งชี้ในการทำ Capsule และขั้นตอนการทำ Capsule endoscopy	นพ.จักรสิน โสทธิสุพร (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)

วัน / เดือน / ปี	เวลา	เนื้อหา	ผู้บรรยาย
วันที่ 15/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 8/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 20/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาพยาบาลหัตถการ Double Balloon Endoscopy	คุณสุพิศ หนูฤทธิ์ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 18/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 10/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 25/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาพยาบาลในการทำ 24hr. pH monitoring, BRAVO	คุณโสภา บุญวิริยะ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 20/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 15/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 27/11/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	Infection control in GI unit	ศ.นพ.ขจรศักดิ์ ศิลปโภชากุล (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 25/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 17/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 2/12/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	มาตรการการป้องกันอันตรายของรังสี	อ.สมบัติ ลีลาเกียรติไพบุลย์ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 27/3/62 (รุ่นที่1) วันที่ 22/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 4/12/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาพยาบาลในหัตถการ -ใส่สายให้อาหารทางหน้าท้อง Percutaneous Endoscopic Gastrostomy (PEG)	คุณวราภรณ์ เสนาพิทักษ์กุล (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 1/4/62 (รุ่นที่1) วันที่ 24/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 9/12/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	บทบาพยาบาลในการวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วย หลังการทำหัตถการ	คุณศิริพร รัตนเลิศ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 3/4/62 (รุ่นที่1) วันที่ 29/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 11/12/62 (รุ่นที่3)	08.30 - 09.30	Update Endoscopy Reprocessing	คุณศิริพร รัตนเลิศ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)
วันที่ 8/4/62 (รุ่นที่1) วันที่ 31/7/62 (รุ่นที่2) วันที่ 16/12/62 (รุ่นที่3)	08.30-09.30	การทำวิธีการประเมิน ควบคุม และ พัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพของหน่วยส่องกล้อง	คุณศิริพร รัตนเลิศ (โรงพยาบาลสงขลาครินทร์)

10.2 ภาคปฏิบัติ

จัดให้มีการหมุนเวียนเข้าไปช่วยทำหัตถการการส่องกล้องระบบทางเดินอาหารส่วนต้น 4 สัปดาห์ การส่องกล้อง
ลำไส้ใหญ่ 4 สัปดาห์ เข้าไปช่วยทำหัตถการ ERCP 7 สัปดาห์ และช่วย EUS 1 สัปดาห์ โดยที่จะได้รับการฝึกฝนตามโรคที่
ระบุไว้ในข้อ 10